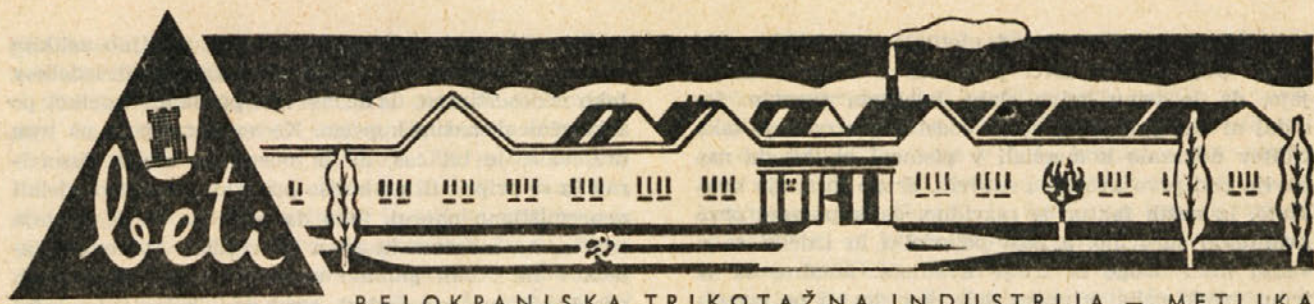

BELOKRANJSKA TRIKOTAŽNA INDUSTRIJA - METLIKA

TRIKOTAŽER

LETO III
ŠTEVILKA 10

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI »BETI«, METLIKA

Povzetek

razprave s skupnega sestanka OOKZ, sindikalnega odbora mladinskega odbora in predsednikov organov upravljanja ter vodij oddelkov, ki je bil dne 20. 9. 1967 v sejni sobi podjetja

Sestanek je imel točko dnevnega reda:

1. Razmere v podjetju in s tem v zvezi odgovornost vodilnih in vodstvenih delavcev.

Sekretar OOKZ tovariš Štefanič je otvoril sestanek, pozdravil vse navzoče ter predlagal, da se na tem sestanku pogovorimo o vseh vprašanih, ki so pereča v podjetju, odkrito z namenom, da bi se razčistile nekatere stvari, ki so privedle podjetje v tako stanje, v kakršnem se danes nahaja.

Uvodoma je seznanil navzoče, da v letošnjem letu zelo slabo dosegamo plan realizacije. Primerjava skontov in rabatov v začetku tega leta z istim razdobjem lani nam pokaže, da so razni popusti pri prodajnih cenah znašali približno 6% od izvršene realizacije. V avgustu pa se je stanje raznih popustov občutno spremenilo, saj so skonti, redni in izredni rabati v primerjavi z realizacijo znašali 18,4%, kar je trikrat več kot v prej omenjenih mesecih. S povečanjem obsega proizvodnje v tekočem letu smo bili prisiljeni povečati tudi izvoz, kjer dosegamo v primerjavi z domačim trgom občutno nižje prodajne cene. Pripominjam, da si moramo z izvozom zagotoviti zadostna sredstva za uvoz surovin in strojne opreme. Ko govorimo o doseganju nizkih prodajnih cen na tujem trgu, moramo poudariti, da se ni nič spremenilo glede višine lastnih cen izdelkov za izvoz, niti za domači trg, saj so te ostale enake, v nekaterih primerih pa celo višje. Nadaljevanje take politike nas pelje v nezaželjeno smer, ker moramo zaradi tega koristiti sredstva za sklade, če hočemo izplačevati redne osebne dohodke, ko pa

teh sredstev zmanjka, bomo prisiljeni pristopiti k znižanju osebnih dohodkov. Ko bi bili pred 10 leti imeli tak odnos do podjetja, kot ga imamo danes, bi bilo podjetje že zdavnaj likvidirano. Takrat smo v izredno težkih pogojih delali kot dober gospodar in budno pazili na razmerje sredstev med skladi in osebnimi dohodki. Danes pa delamo s sredstvi podjetja kot da niso naša.

Kot primer slabega gospodarjenja navajam doseganje sredstev za sklade v prvem polletju tega leta, ki so bila dosežena v primerjavi z istim razdobjem lanskega leta, le s 34%. Res je, da je na lanskega leta rezultat vplivala razlika v ceni materiala in ugodna prodaja zaves, toda rezultat bi bil lahko kljub temu dosti boljši kot je, ker smo bili že od začetka leta dobro preskrbljeni z različnimi surovinami in pomožnim materialom in ker smo med letom občutno povečali strojne zmogljivosti ter število zaposlenih. Lahko mirno trdim, da je glavni vzrok za slabe rezultate poslovanja v slabem odnosu do dela, predvsem pri odgovornih delavcih v strokovnih službah in v proizvodnji. Posledica takega odnosa se odraža v slabi likvidnosti podjetja, ki se iz dneva v dan slabša (zaloge surovin in polizdelkov se kopičijo). Vprašanje likvidnosti podjetja je za nas toliko bolj pomembno, ker nismo bili v stanju pri tako naglem razvoju podjetja istočasno odvajati zadovoljiv del ustvarjenih sredstev v obratna sredstva, pač pa smo bili prisiljeni najemati kredite za stalna in občasna obratna sredstva. Ker imajo banke v novih pogojih gospodarjenja nalogo da krčijo kredite pri podjetjih, obstoja nevarnost, da nam zmanjka obratnih sredstev za potrebe redne proizvodnje.

Drugi zelo važen problem, o katerem mislim govoriti, je kvaliteta naših polizdelkov in izdelkov. Iz meseca v mesec ugotavljamo, da je kvaliteta naših

polizdelkov, ki so proizvod pletilnice v Metliki, zelo slaba. Odgovorni delavci pletilnice v zagovor navajajo, da je temu kriva slaba kvaliteta surovin. Do sedaj ni bilo primerov, da bi vodstvo proizvodnje tako trditev dokazalo komerciali v pisni obliki, da nabavlja pod prvo kvaliteto surovin, drugo in tretjo kvaliteto. Iz naših faktur je razvidno, da kupujemo prvo kvaliteto surovino, a naši polizdelki in izdelki so v veliki meri druge in tretje kvalitete. Menim, da je temu vzrok slaba priprava dela, ker dovolj ne premislimo, kaj bomo delali in kako bomo delali. Skrajni čas je, da se proizvodnja in komerciala sporazumeta o potrebi surovini in da se nabavlja taka surovina, ki nam najbolj odgovarja. Podjetju je vseeno, kateri firmi plačuje surovino, ki mora biti vnaprej plačana, vendar je komercialna služba dolžna, da je surovina prvo kvaliteta.

O tem problemu je razpravljal na zadnjih treh sejah tudi strokovni kolegij in je prišel do zaključka, da ima podjetje od 1. 1. 1967 čedalje več zalog polizdelkov in gotovih izdelkov in sicer kljub temu, da smo vsak mesec opozarjali na prekomerne zaloge. Po mojem mnenju je vsemu temu krivo nenačrtno delo, kar je razvidno iz tega, da imamo sedaj preveč dela, pred dvema meseci pa smo pošiljali delavce na brezplačni dopust, kljub temu, da smo imeli v skladišču gotovega pletiva velike zaloge polizdelkov in so bili nekateri stari že več kot leto in pol. Nujno potrebno je, da se podjetje specializira za izdelavo nekaj artiklov, ne pa da se artikli menjavajo, da se delavec komaj privadi enemu in mu že damo drugega, vsled česar nastajajo motnje v proizvodnji, kot smo jih že omenili. Naše podjetje je že preveliko za tak način proizvodnje. Ugotovljeno je tudi, da se pri nas delajo kroji neodvisno od širine pletiv. Toda tega problema ne jemlje nihče resno, čeprav zaradi tega izgublamo milijonske zneske. Namesto, da bi proizvodnja dobila kroje, ki so v celoti proučeni in preiskušeni (upoštevanje širine pletiva iz posameznih strojev in šablone za posamezne širine pletiv), prihajajo kroji zelo pomanjkljivi, kar povzroča v proizvodnji velike težave in velik odpadki.

Velik problem je tudi kvaliteta pletiva, ki prihaja iz pletilnic (rašel, snutkovna in krožna) v krojilnico. Dogaja se, in to večkrat, da je kvaliteta pletiva, ki ima na etiketi označbo, da je prva, druga ali tretja kvaliteta. Tako odstopanje nam zunanji obrati sporočajo zapisniško, ko zahtevajo, da jih odstopanje v kvaliteti ne bremeni. Vodstvo konfekcije, ki pretežno predeluje pletivo pletilnice v Metliki, pa do sedaj ni zapisniško ugotavljalo takih odstopanj, čeprav je tako odstopanje povzročilo nižje osebne dohodke obrata v konfekciji.

Iz navedenega sem prišel do zaključka, da je naš proizvodni proces premalo proučen. Kot dokaz za to trditev navajam kopičenje zalog raznega pletiva od 1. 1. 1967 dalje. Izmed vseh pletiv smatram za največji problem zalogo pletiva za srajce, kjer so vezana velika obratna sredstva že dalj časa. Za vse te zaloge ni nihče osebno odgovarjal. Najbolj žalostno pri vsem tem pa je dejstvo, da so bili nekateri obrati že od začetka leta občasno brez dela, kar je povzročilo nižje osebne dohodke in nepotrebne zastoje v prizadetih obratih.

Situacija se je tako poslabšala, da je kljub velikim zalogam polizdelkov in izdelkov zaloga gotovih izdelkov tako nedosortirana, da ne moremo prodajati izdelkov po zaključnicah našim kupcem. Ko so se razmere na trgu urejevale, je bil čas, da bi obstoječe zaloge dosortirali in se pripravili na boljšo prodajo. Mi pa smo delali nepremišljeno naprej, tako da zdaj, ko se je prodaja odprla, ne moremo kupcem pravočasno izdostaviti izdelkov in s tem gubimo ugled na trgu. Tudi o teh problemih je razpravljala strokovni kolegij in izdal ustrezne zadolžitve za izboljšanje stanja, v katerem se nahajamo. Menim, da je velik vzrok težav v proizvodnji, na primer v konfekciji v Metliki, tudi to, ker smo s 1. 1. 1967 obenem prekinili proizvodnjo vseh starih kombinež in uvedli obenem osem novih kombinež. Razumljivo je, da je to predstavljalo našim delavcem velike težave, ker niso bili v stanju takoj obvladati vseh operacij. Razumljivo je, da je tako nagla sprememba vplivala na manjšo količinsko proizvodnjo. Od 1. 7. 1967 dalje pa smo zopet v glavnem ukinili proizvodnjo omenjenih kombinež in dali 13 novih artiklov, od katerih jih je pet za izvoz. Menim, da bi mogli uvajati nove artikle postopoma in da bi ukinjali tiste, ki je najmanj iskan itd. Velika težava v proizvodnji konfekcije je tudi v tem, ker prihajajo različne širine pletiv iz enakih colaš strojev (krožna pletilnica), kar povzroča dosti večji odpadki kot je vkalkulirano. O teh problemih razpravljamo že več kakor 2 leti in nismo prišli do nobenega napredka. Vodstvu konfekcije smo naročili, da v takih primerih sestavi zapisnik, s katerim bo dokazano, da je krivda v večjem odpadku na pletilnici ali barvarni, ne pa na njih. Toda žal se do danes to naročilo ni izvršilo. Moje mnenje je, da je temu vzrok strah pred zamero. Po mojem mnenju bi morala priprava dela poskrbeti za to, da bi krojilnica dobila, kot smo že prej omenili, pripravljene šablone za posamezne širine pletiv za vse velikosti vseh izdelkov. Pri nas pa dovoljujemo, da se kroji brez šablon, tako da se polagajo različne širine pletiva obenem in se vzame za osnovo najožja širina, pri čemer prihaja do velikega odpadka. Poleg tega prihajajo kroji, kot na primer za kombinežo »Elis«, ki so narejeni brez upoštevanja širin pletiva. Posledica tako slabe in neproučene proizvodnje je kot rečeno v zelo visokem odpadku, saj smo v devetih mesecih ugotovili samo v krojilnici za 70 milijonov S din več odpadka kot je dovoljen po kalkulacijah. Drugi primer nepravilne priprave je kombineža »Lavra«, ki ima naramnice iz čipkastega pletiva (rože) in je napravljena le ena velikost kombineže, druge velikosti pa morajo delati same mojstrice, kar ni njihovo delo.

Po obstoječem pravilniku o nagrajevanju in po obstoječem občutku odgovornosti do dela se je in se še praktično dogaja, da pletilnica klasificira polizdelek s prvo kvaliteto in je tako tudi plačana, čeprav je dejansko polizdelek druge ali tretje kvalitete, ko pride na krojilno mizo. Pomanjkljivost v delitvenem sistemu je omogočila, da dosega posamezni oddelek pletilnice povprečno norme po 133 in celo 137%, čeprav vemo, da je normalno povprečno doseganje norm od 115 do 120%. Na ta način izsiljujejo pletilnice višje osebne dohodke, kot jim pripadajo in s tem nižajo osebne dohodke obratu konfekcije (ker ta noče sestavljati za-

pisnikov o odstopanju v kvaliteti) in finančni rezultat celotnemu podjetju.

Da bi ta problem vskladili z dejanskim stanjem, smo zadalžili kontrolno službo, da izdela pravilnik o kvaliteti polizdelkov in izdelkov. Ko je bil ta pravilnik izdelan že pred 7 meseci in dan v razpravo, kot je običaj z vsemi pravilniki, je vodstvo proizvodnje pokazalo tako velik odpor, da pravilnik še do danes ni sprejet na delavskem svetu, čeprav je potrjen na upravnem odboru že pred meseci in je sestavni del pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, ki je tik pred sprejemom. Iz tega je razvidno, da želi vodstvo proizvodnje predvsem v obratu v Metliki z ignoriranjem pravilnika brez pismenih pripomb na vsebino pravilnika o kvaliteti zavlačevati njegovo pritrditev in s tem podaljšati življenje dobrim medsebojnim odnosom, ne glede na ceno, ki jo kolektiv kot celota plačuje zaradi tega. Nadaljnji problem, ki se negativno odraža v proizvodnji že dolgo časa, je izdaja nalogov za proizvodnjo na osnovi sklenjenih pogodb z našimi kupci o odpremi izdelkov. Po naročilu odgovornih oseb se izdelki konfekcionirajo, naknadno pa jih moramo zaradi pomanjkljivega naloga v proizvodnji popravljati na ta način, da paramo etikete izdelkov in prišivamo druge, pri spalnih srajcah paranje rožic itd. itd. Za taka naknadna dela podpisuje vodstvo obrata delavcem urno delo, čeprav so plačani le za oddane komade, kar poleg ostalih problemov vpliva na nižje OD tistih, ki niso nič krivi. Delavce slepimo s trditvijo, da so urno plačani. Nihče jim pa ne pojasni, da bodo osebni dohodki kljub temu nižji, ker je po normi plačano delo za eno fazo le enkrat. Odgovorni vodje pa se na ta način izognejo osebnih odgovornosti.

Mislim, da je za vse našteje probleme kriva naša popustljivost, ki nas je pripeljala že skoro v anarhijo in razrahljanost v osebni odgovornosti od uprave podjetja navzdol. Posebej to velja za tehnični in komercialni sektor. Ko govorimo že o samih problemih v proizvodnji, je prav, da upoštevamo veliko breme, ki ga nosi vodja proizvodnje, o čemer je bilo govora tudi na kolegiju, to pa ne more opravičiti vodje proizvodnje, da nam ne pomaga odkrivati in odpravljati proizvodnih problemov, pač pa štiti posameznega obratovodjo, da se izogne osebni odgovornosti, kar pa nikakor ni prav. Ne vem pred kom in zakaj naj bi bila taka zaščita, saj je to vendar podjetje nas vseh. Posledica takih prikrivanj je izredno slaba kvaliteta izdelkov in polizdelkov, izredno velik odpadek in veliki zastoji v proizvodnji. Vse to se že pojavlja iz meseca v mesec. Kot primer naših neodgovornih odnosov do podjetja bom povedal, kako smo izmaličili sklep delavskega sveta o priznavanju zastojnih ur. Sklep delavskega sveta je formuliran tako, da morajo vsak zastoj v kateremkoli obratu proučiti vodja proizvodnje, vodja priprave dela, prizadeti obratovodja in vodja nabave, ugotoviti upravičenost zastoja in šele nato podpisati zahtevek. Pri nas pa smo šli v drugo smer in brez kakršnih koli globljih razmišljanj o potrebi nastalega zastoja so vsi našeti v največ primerih podpisali zahtevek samo da ni prišlo do ugotavljanja osebne odgovornosti pri nastalih zastojih. Vse to se dogaja kljub temu, da smo povečali število režijskih delovnih mest in da se nam že navedeni problemi iz meseca v mesec ponavljajo, mi pa se vedemo, kot da se ni

nič zgodilo. Lep primer našega malomarnega dela je razviden sedaj na primeru v »Savremeni ženi« v Zagrebu, kamor smo dali konfekcionirat izdelke za izvoz. Pletivo smo poslali s takim čutom odgovornosti, kot ga dajemo na krojenje v našo krojilnico. Na etikete smo napisali, da je pletivo prvokvalitetno, oni so ga kot takega tudi skrojili in sešili, na končni fazi pa so ugotovili, da je bilo poslano pletivo predvsem druge in tretje kvalitete. Tokrat bo rezultat naše površnosti drugačen, ker nam bo omenjeno podjetje pismeno dokazalo, koliko stane naša malomarnost, ko bo uveljavilo zahtevek za vse režijske stroške, ki jih bo v zvezi s tem imelo. To pot sem mnjenja, da se ne smejo odgovorne osebe umakniti brez odgovornosti in da morajo nastalo škodo plačati.

Kar se tiče komercialnega sektorja, bi ta moral tekoče seznanjati proizvodnjo s problemom trga in to na daljši rok. Sedaj se proizvodnja pritožuje, da ima težave zaradi nenehnih sprememb artiklov. Dalje je dolžnost komercialnega sektorja, da ne glede na dobavitelja in morebitno višjo nabavno ceno surovin nabavi res prvo kvalitetno surovino (za katero danes ni problem, če imamo denar), da ne bo večnih izgovorov, da je surovina slaba, čeprav je, kot smo že ugotovili, v fakturah nabavljena za prvo kvaliteto. Nadaljnja pomanjkljivost komercialne je v tem, da smo v drugem polletju občutno nižali prodajne cene izdelkom zaradi razmer na trgu, pa ta sektor ni smatral za potrebno, da o tem obvesti organe upravljanja in ves kolektiv, kaj pomeni nižanje prodajnih cen pri enakih ali celo višjih lastnih cenah. So tudi primeri, ko moramo nižati prodajne cene zaradi krivde posameznih odgovornih oseb, vendar tudi tu ni bilo primera, da bi do zdaj kdorkoli odgovarjal zaradi nižanja prodajnih cen.

Kot veliko pomanjkljivost komercialnega sektorja bom navedel primere, ki pritiskajo dobro ime podjetja navzdol.

Prvi primer je prodaja naših izdelkov na stojnicah v Ljubljani, drugi primer je prodaja srajc iz našega pletiva v samopostrežbi v Črnomlju, kjer je na etiketi točno napisano, da je proizvajalec pletiva »Beti« Metlika, tretji primer pa je v tem, da so celo cigani izvedeli za našo malomarno proizvodnjo (vklapljanje krojev v širino pletiv in kvaliteto) zaradi česar nastajajo zelo veliki odpadki, ki za nas niso uporabni, njim pa dobro služijo za njihove proizvode. Pripominjam, da nimam nič proti prodaji odpadka ciganom, ker plačajo po par sto dinarjev po kilogramu več kot »Dinos«, pač pa hočem poudariti neodgovornost ljudi v proizvodnji, da smo prišli tako daleč z našim renomejem, ki smo si ga v hudi konkurenci zelo težko priborili.

Pri nas je žal vsak problem višja sila. Nihče za nič ne odgovarja. Izvajanje gospodarske reforme se nas nič ne tiče. Konkurenca, ki je izredno močna nas tudi ne zanima. Višina lastnih cen tudi ne. Višina prodajnih cen predvsem na tujem trgu tudi ne. Mi gremo z našim odnosom do dela naprej, kot da se ni nič zgodilo in vztrajno zahtevamo plače nad 100%, kljub temu, ko je mesečna realizacija dosežena na primer s 60% itd. in da smo zelo slabo dosegli planirano realizacijo v osmih mesecih.

Nihče se ne vpraša, od kod naj dobimo sredstva za OD pri takem stanju kvalitete polizdelkov in izdelkov,

odpadka ter realizacije. Odgovorni ljudje v proizvodnji krijejo eden drugega pred osebno odgovornostjo, kot pri nogometu, da se le ne bi izvedelo nepošteno delo posameznega obratovodje, mojstra itd. Obučetek imam, da se gremo v našem podjetju igro dveh vrst ljudi. Eni so v proizvodnji, eni v upravi in da tistih v upravi razen tehničnega sektorja, nič ne briga, kaj se dogaja v proizvodnji.

Če bo šlo življenje v podjetju še nekaj časa tako naprej, kot gre sedaj, bomo čez nekaj mesecev zreli za prisilno upravo ali celo za likvidacijo podjetja.

Nastane vprašanje, če ima kolektiv še lahko zaupanje v nas, ki smo na vodilnih in vodstvenih delovnih mestih in smo s svojim neodgovornim delom pripeljali podjetje v situacijo, s kakršno nikakor ne moremo biti zadovoljni.

Res je, da se niso problemi, o katerih vam govorim, pojavili danes in da bi morale družbeno politične organizacije in organi upravljanja začeti z reševanjem teh problemov dosti prej. Toda žal je tudi res, da se je v podjetju pojavilo grupaštvo in sicer s prihodom tovariša Smrekarja, sekretarja, ki me je ob neki priložnosti celo opozoril, da naj iščem pri obravnavi pomanjkljivosti v proizvodnji milejši jezik, rekoč, več to so ljudje iz proizvodnje. Grupaštvo, ki se je pojavilo in ni proti njemu nihče ukrepal, je zelo negativno vplivalo in še vpliva na aktivnost prej omenjenih organov in organizacij. Tako stanje mirovanja problemov in prizanašanja je imelo za posledico več milijonsko škodo.

Zrtev grupaštva in njenih intrig je bil tovariš Bergant Franc, ki je zaradi tega odšel iz podjetja in ga podjetje zelo pogreša. Dogaja se tudi, da se v nekaterih pisarnah kuhajo kave in razvijajo privatne diskusije tudi od 3 do 4 ure dnevno, ne da bi se komurkoli kaj zgodilo.

Sramota za nas vse je, da so med temi člani tudi člani naših organizacij in da nas člani kolektiva ocenjujejo po njih. Organizacija ZK pa ima zaradi takih odnosov resne težave, ko govorimo o sprejemu novih članov. V izogib najhujšemu, kar nas lahko doleti, bomo od sedaj dalje budno spremljali vse nepravilnosti, ki se bodo dogajale v podjetju in po potrebi predlagali organom upravljanja, da se tistim delavcem, ki ne bi upoštevali skupnih interesov podjetja, ne glede na priimek in položaj, da odpoved. Na koncu želim poudariti, da nas je po odločbah dosti in celo preveč, po delu pa nas je malo.

S tem končujem svoje izvajanje in ga dajem v razpravo. Prosim vas, da me v razpravi dopolnite in da na koncu sprejmemo ustrezne sklepe ter predloge organom upravljanja za rešitev nastale situacije.

Naslednji je govoril tovariš Vujčič.

Uvodoma je tovariš Vujčič omenil, da se v celoti strinja s podanim referatom tovariša sekretarja, ki nam je probleme zelo lepo opisal. Edino pripombo imam, je rekel, da se v celoti ne strinjam z njim, kar se tiče števila artiklov in njihovih menjav. Poudarjam, da so naše strokovne službe storile vse, da bi kolekcije uredile in vpeljale v proizvodnjo čim manjši asortiman, čeprav so bile kolekcije izdelane v širšem obsegu. Kar se tiče nižanja cen našim izdelkom sem trdno prepričan, da so o teh vseh problemih člani kolektiva

premalo seznanjeni, sigurno pa so bili o teh vseh problemih seznanjeni vodstveni ljudje družbeno političnih organizacij, katerih dolžnost bi bila, da kolektiv o tem seznani.

Iz referata tovariša sekretarja ZK sem razbral, da se mi očita, da sem popustil v disciplini v podjetju.

Spomnimo se nekaj let nazaj, ko mi je bilo očitano, da sem v »Beti« diktator itd. To sem prenašal toliko časa, dokler sem mislil, da delam prav in, da je to potrebno.

Ko pa so prišli v podjetje dobri strokovnjaki, sem prepustil to njim in se pomaknil v ozadje.

Toda po 6 mesečnem predahu sem ugotovil, da je disciplina prešla v skrajnost, a da o ostalih stvareh ne govorim.

Zaradi tega sem sklical tudi včeraj kolegij in se pogovoril s svojimi sodelavci o vseh problemih, ki so nastali ter jim zastavil vprašanje: Ali pustimo to »svobodo« še naprej ali pa gremo spet na staro pot, da polovim vajeti v roke, v kolikor mi to družbeno politične organizacije dovolijo.

Ne prevzamem pa v tej situaciji odgovornosti za razvoj in napredek podjetja.

Želim vprašati vse tri organizacije naslednje: Kako si one zamišljajo izhod iz tega brezna, v katerega drvimo?

Mislim, da bodo morale vse družbeno politične organizacije dati o tem neko besedo in ukrepati po eni poti, s starim načinom pa narediti prelomnico.

V diskusiji so nadalje sodelovali:

Tovariš Flajnik:

Razmere v zadnjem polletju so se zelo spremenile, če pogledamo ostala leta nazaj.

Kot je bilo že prej omenjeno, je disciplina res prešla v skrajnost. Menim, da je v zadnjem času bilo izrečenih zelo malo disciplinskih kazni. Čeprav nisem za izvajanje sankcij, sem mnenja, da bi se morala uvesti večja strogost.

V zvezi z reformo so se pojavile težave. Če pogledamo konkurenco na tržišču, zasledimo, da imajo naši konkurenti nižje cene kot mi, vsled česar smo prisiljeni nižati cene in dajati rabate, kar pa se odraža pri manjšem vlaganju sredstev v sklade, kot smo slišali prej iz poročila tovariša sekretarja.

Kar se tiče odpadka v naši konfekciji, bi rad omenil samo to, da smo do sedaj naše polizdelke vozili na dodelavo v »Nado Dimič« in tam nismo mogli dosti urgirati glede kvalitete uslug.

S prihodom novega raztezalnega stroja, pa se že stanje izboljšuje in upam, da se bo tekom tega meseca že popolnoma uredilo, tako da bo odpadek normalen, kot je predviden s kalkulacijo.

Tovariš Vrviščar:

Ko razpravljamo o nastali situaciji ne smemo dovoliti, da bi iskali nekega tretjega krivca za vse nepravilnosti, ki so nastale, temveč menim, da nosimo vsi, ki smo danes tukaj nekaj krivde in da si jo kar med seboj razdelimo.

Toda mi vsi se umikamo in valimo krivdo eden na drugega. Tudi strokovni kolegij je prišel do zaključka, da je tako stanje neopravičljivo in prav zaradi tega je o vsem tem treba obvestiti vse družbeno politične or-

ganizacije, ki naj dajo strokovnim službam podporo, da se bo to spet odvijalo po normalni poti.

Mislim, da ob taki razrahljanosti ne bomo dosegli efektov. Po drugi strani pa iščemo vse probleme tam, kjer jih ni.

Predlagam, da se zadolži vse vodilne ljudi v podjetju, da podvzamejo vse mere in učvrstijo disciplino v podjetju, družbeno politične organizacije pa prosim, da dajo podporo vodilnim ljudem, da se uvede v podjetju spet čvrsta roka, ker le na ta način bomo lahko premagali težave, ki so zelo nevarne za naš obstoj.

Upam, da me boste v tem podprli in prosim, da se na koncu tudi sprejme sklep.

Tovariš Stefanič:

Ob vprašanju ali iščemo izhod iz anarhije, v kateri smo se znašli zaradi naše nediscipline in prevelike demokracije, v čvrsti roki in utrjevanju delovne discipline, sem mnenja, da je bolje, da razvijamo delavsko samoupravljanje v čvrsti delovni disciplini kot v anarhiji. Zato smatram, da med navzočimi ni nobenih pomislekov glede tega.

Tovarišica Gosenta Antonija:

Ker delam v obratu, vidim, da je res velika anarhija pri vseh, od delavcev pa do obratovodij. Vsak se otepa odgovornosti, nobeden nobenega ne uboga in ne posluša, tako da včasih res ne vem, komu sem za svoje delo odgovorna.

Dostikrat opažam, da se naše delavke potožijo o svojih težavah in to prenesejo na DSDE, a nihče potem o tem ne razpravlja.

Mislim, da bi tu morali tudi nekaj ukreniti.

Tovariš Prahič Vilim:

Dobro nam je znano, da »Beti« ni več takšna kot je bila pred dvema leti.

Mislim, da je za vse to krivo veliko popuščanje in naši interni akti-pravilniki, ki so v marsičem pomanjkljivi. Dostikrat se znajdem v taki situaciji, da ne vem kaj bi naredil, toda imam zvezane roke, ker nimam z nobenim aktom dovoljeno, da kaj ukrepam. S tem hočem reči, da nimajo obratovodje nobenih pristojnosti in je nujno potrebno, da se uvede čvrsta roka.

Mislim, da bomo edino na ta način lahko delali in spravili podjetje na prejšnji tir.

Ker se ni nihče prijavil k nadaljnji diskusiji, je sekretar predlagal, da sprejmemo naslednje sklepe oziroma predloge, in jih posredujemo organom upravljanja:

1. Predlog UO in DS, da zadolžita upravo podjetja, da se od danes dalje poostri delovna disciplina na vseh področjih dela.

2. Vsako materialno škodo, ki bo nastala od danes, tj. 20. 9. 1967 dalje, se mora zapisniško ugotoviti in jo mora odgovorna oseba plačati.

3. Kdor bo še naprej delal proti koristim podjetja, se mu naj da brez pomišljanja odpoved delovnega razmerja.

Ob koncu je tovariš sekretar prosil navzoče, da prenesejo vsebino razprave med svoje sodelavce, da bodo seznanjeni s stanjem, v katerem se nahajamo.

Sekretar OOKZ: Martin Stefanič

Razstavljali smo na velesejmu v Zagrebu

Kakor že vrsto let smo tudi letos razstavljali na VELESEJMU v Zagrebu. Prikazali smo nove eksponate — modele iz velurja, ki so predvideni za proizvodnjo v jesensko-zimski sezoni. Ravno tako smo prikazali nove modele kombinež in sicer v privlačni jantar barvi, kombinirano s črno čipko.

Obiskovalci velesejma — potrošniki, so si z zadovoljstvom ogledovali razstavljene modele in se o njih pohvalno izražali, tako glede kreiranja, kot glede barve in kvalitete. Tudi poslovni ljudje, predstavniki trgovskih podjetij so obiskali naš razstaveni prostor v rekordnem številu. Pohvalno so se izrazili o prikazanih modelih in izrazili željo, da prikazane modele dobijo čimprej v prodajo. Ob tem je bilo slišati pripombe, da lepe modele samo prikazujemo, da pa v proizvodnjo in prodajo ne pridejo. Zagotovili smo jim, da tokrat ne bo tako, ker je večina prikazanih modelov že v proizvodnji in bodo v kratkem tudi v prodaji.

Trgovski potniki, ki so zastopali naše podjetje, so sprejeli veliko število naših poslovnih sodelavcev. Ob tej priliki so sklenili 183 pogodb v skupni vrednosti ca. 700 milijonov S din. Pogodbe so sklenjene za takojšnjo in za sukcesivno dobavo.

Skratka lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da je bil dosežen dober komercialni uspeh in da smo naše podjetje na tej prireditvi dostojno predstavili.

J. F.

Voda - problem barvarne

Metliško področje je kot kraško področje znano tudi po tem, da mu stalno primanjkuje vode. Na tem področju je zelo malo izvirov ali talnih vod, iz katerih naj bi črpali vodo za preskrbo prebivalstva, industrije in ostalega komunalnega gospodarstva. Z rastjo gospodarstva postaja voda iz dneva v dan bolj akuten problem.

Ni bilo malo primerov, da je sredi obratovanja barvarne zmanjkalo vode za štiri ali pa tudi celih osem ur. Ob takem je barvarna, odnosno podjetje, utrpelo ogromno materialno škodo zaradi zastojnih ur, slabše kvalitete, neizvrševanja plana in ponavljanja postopka oplemenitenja.

Pri tem je težko najti krivca, problem pa je potrebno rešiti. Prav verjetno je, da bo naša tovarna, kakor tudi ostale gospodarske organizacije, morala sodelovati pri tej rešitvi, ker smo veliki potrošniki vode in se nam ta investicija tudi izplača. Možnosti sta dve: ali bomo zgradili lastna črpališča iz Kolpe ali pa šli v skupno financiranje črpališča v Obrhu in rezervoarja na Veselici. Bolj poceni je vsekakor druga varianta, ki bi bila vezana z manjšimi stroški in hitreje izvedljiva.

Potrebno bo vprašanje vode čim hitreje rešiti ter s tem rešiti težave in preprečiti materialno škodo, ki jo trpi podjetje. Vsako odlašanje je lahko vedno bolj usodno in težavno.

Uredništvo

Nekaj besed o trgovini

Tovarišu Kobetu, direktorju prodajne enote »Mercator« v Metliki, smo postavili naslednje vprašanje:

Znano je, da ima trgovska mreža v Metliki veliko težav in da se vaše podjetje trudi, da bi te težave odstranili in omogočili prebivalcem Metlike večjo izbiro in čim boljši nakup. Prosim, da nekaj o teh naporih poveste tudi bralcem našega glasila.

Odgovor:

Če izhajamo iz normalnega procesa gospodarstva, je potrebno začeti pri proizvodnji in zajeti ves cikel do potrošnje, bodisi na domačem trgu ali v mednarodni menjavi blaga. Trgovina je v narodnem gospodarstvu izredno pomembna gospodarska panoga, ker pomeni v tem ciklusu tisto področje med proizvodnjo in potrošnjo, od katerega je odvisna hitra, solidna in zadovoljiva preskrba potrošnika. To najbrž velja za trgovino kot celotno področje, še posebej pa za trgovino s prehrabenim blagom, saj vemo, da mora ta urejati vsakodnevne življenjske potrebe občana. Zato potrošnik bolj vidi trgovino s prehrabenim blagom, se najpogosteje loteva njene organizacije in ocenjuje njeno poslovnost. Pri vsem tem ga najbolj zanima končna prodajna cena, ne ve pa, da je v prodajno ceno zajetih vrsta družbenih dajatev, ki jih trgovina akumulira in odvaja.

Na račun trgovine smo doslej lahko slišali mnogo pikrih, vendar sem osebno prepričan, da so takšne izjave slonele bolj na občutku, na osnovi ustaljene prakse iskanja krivca v trgovini, ne pa na osnovi ekonomskih zaključkov.

Ce govorimo, da trgovina posreduje blago od proizvodnje do potrošnika in oskrbuje prebivalstvo s

potrošnimi dobrinami, in če upoštevamo, da daje s prometnim davkom in drugimi proračunskimi dajatvami občini važen vir dohodkov, moramo biti vsi zainteresirani za njen razvoj.

Boljša preskrba prebivalstva s potrošnim blagom, povečanje osebne potrošnje in predviden turistični razvoj, bodo vplivali na nadaljnje večanje blagovnega prometa v občini.

Naše podjetje, oziroma poslovna enota, je bilo ustanovljeno leta 1951 meseca oktobra in če pogledamo njegovo rast, vidimo, da je bilo takrat 9 zaposlenih, ki so v letu 1952 ustvarili 65.523.222 S din prometa v treh poslovalnicah, vrednost osnovnih sredstev pa je znašala 184.396 S din. V letu 1966 smo zaposlovali že 38 oseb, ki so v 12 poslovalnicah opravili 909.849.800 S din blagovnega prometa in je vrednost osnovnih sredstev dosegla 165.730.063 S din.

Zaradi pomembnosti trgovinske dejavnosti nakuže osnutek resolucije, da bo občinska skupščina tudi v bodoče podpirala prizadevanja trgovskih organizacij. To se je že pokazalo pri urejanju elaborata in finančnih sredstev za novo samopostrežno trgovino, ki jo nameravamo zgraditi že v tekočem letu na lokaciji ob križišču ceste Črnomelj—Karlovac. V isti stavbi bo tudi prodaja svežega mesa in ta objekt bo uredila Mestna klavnica Metlika.

Smatram, da je to ponoven dokaz delovnega kolektiva, da stremi za razvojem in modernizacijo trgovskih lokalov, kar bo dalo možnost boljše preskrbe prebivalstva s potrošnim blagom. Res pa je to, da se je v povojnem obdobju zelo malo vlagalo v organizacijo in modernizacijo trgovine, zaradi tega ni mogoče v nekaj zadnjih letih nadoknaditi zamujenega.

Zmanjšanje režije in nekatere premestitve sodelavcev

Iz raznih razprav je znano, da se učinki gospodarske reforme odražajo v veliki meri tudi v naši gospodarski organizaciji. Takšno stanje nam v veliki meri potrjuje poslovno poročilo za drugo četrtletje tekočega gospodarskega leta in pa tržne razmere, ki se v marsičem razlikujejo od preteklega leta. Nižanje cen v naši stroki je doseglo ogromne premike. Takšno stanje nas sili, da približamo cene naših izdelkov drugim sorodnim organizacijam. Torej se postavlja vprašanje, kako? Možnosti za to je več. Med najpomembnejše štejemo zvišanje storilnosti, izboljšava kvalitete (zmanjšanje na minimum II. in III. klaso) zmanjšanje odpadka in režije.

Samo premiki iz sedanjega stanja na boljše nam lahko zagotavljajo, da bomo prebrodili težave, ki nastajajo v novih oblikah gospodarjenja. Prav verjetno je to odvisno od nas vseh, od našega razumevanja in prizadevanja na delovnem mestu.

Ni dvoma, da je zmanjšanje režije eden od težjih problemov v podjetju. To pa predvsem zato, ker ta konkretno in direktno prizadeva razne sodelavce. Zmanjšanje režije ne pomeni, da gre za odpuste so-

delavcev, temveč za premike v neposredno proizvodnjo in pa za potrebno sistemizacijo na nekaterih delovnih mestih, da bodo sodelavci popolnejše zaposleni.

Komisija, ki jo je v ta namen imenoval na eni izmed svojih sej delavski svet podjetja, je nakazala vrsto premikov in važnih ter nujnih rešitev zmanjšanja režije, ki pa ne bi vplivale na kakršne koli učinke dela v podjetju.

Na prvo mesto se postavlja vprašanje ali potrebujemo v naših pletilnicah tri obratovodje ali bo zadostoval eden, ali nam je v pletilnicah potrebno sedanje število mehanikov, vdevalk in pregledovalk, ter če niso obračunske enote v pletilnicah zavora za zmanjšanje režije, ter smotrnejšega gospodarjenja in organizacijo dela.

Ravno tako ali podobno stanje je bilo v konfekciji (9 mehanikov). Problematično je bilo in je tudi število sodelavcev za vzdrževanja, število čistilk, zasedba v splošnem sektorju, komercialnem oddelku, oddelku za organizacijo dela in nagrajevanje, pri poenterkah, normirkah, v računovodskem oddelku itd. Vse to bi zmanjšalo odnosno bo zmanjšalo režijo za ca. 30 ljudi,

ne da bi bilo treba komu zapustiti podjetje ali da bi zaradi tega trpela proizvodnja. Res pa je, kot sem že omenil, da so potrebne premestitve, kot na primer: nekatere mlajše sodelavke, zaposlene v pletilnici, so bile in bodo premeščene v konfekcijo, njihova delovna mesta pa bodo zasedli moški in sicer iz raznih delovnih mest (mehaniki, ali iz vzdrževalne skupine ter tisti, ki prihajajo od vojakov). Ob takšnih premestitvah so nekateri prizadeti zelo nejevoljni in se zelo težko spoprijaznijo z usodo. Tu bi želel povedati, da omenjene premestitve niso kazenskega značaja, temveč zgolj nujnost in potreba v danih pogojih gospodarjenja. Zavedati se moramo, da nobena, še tako dobra geometrijska pa tudi vsebinska organizacija ne more

biti stalna, ter veljati za stoletja. Takih spreminjavalnih oblik se ne poslužujemo samo mi, temveč tudi mnogi drugi ter bo do njih še v bodoče prihajalo.

Zato bi prosili, da prizadeti upoštevajo težave, odnosno sprejmejo to kot nujnost in skupen interes nas vseh, ker le tako bomo iz dneva v dan izpopolnjevali organizacijo v podjetju ter želi vedno in na vsakem koraku lepše delovne uspehe.

Nerazumevanje trenutnega stanja pa nam tako zastavljeno smer in spremembe samo podaljšuje. Vsak izgubljen dan v tem smislu pomeni ostati na današnjih pozicijah, na račun katerih je bilo izrečenih že več pripomb na raznih sejah upravnih organov in na strokovnem kolegiju.

V. F.

Prošnje, ki so težko rešljive

Danes ni nobena skrivnost, da brezposelnost v Jugoslaviji iz dneva v dan narašča. Statistika v Sloveniji pa kaže, da le ta hitro raste in se povečuje. Podatki nam kažejo, da je bilo v Sloveniji 1960. leta 9275 nezaposlenih, koncem leta 1966 pa se je ta številka povzpela že na 13.663. Ocena za leto 1967 pa nam daje neki okvirni podatek, da je v Sloveniji nezaposlenih ca. 16.000 delavcev.

Nezaposlenost se močno čuti tudi na področju občin, odnosno krajev, kjer delajo naši obrati. V matičnem podjetju v Metliki je vloženih 371 prošenj, iz Črnomlja in Mirne peči pa nam sporočajo, da imajo vedno več zahtevkov odnosno prošenj za sprejem v službo. Po podatkih, ki so nam na razpolago, prosi v našem podjetju za zaposlitev okrog 450 prosilcev. Nezaposlenost v Metliki prerašča že v problem, posebno če omenimo, da nam številka 371 ne daje po-

polne slike, ker so te prošnje vložene samo v našem podjetju. Takšne prošnje za zaposlitev pa so tudi v ostalih metliških podjetjih in na Zavodu za zaposlovanje. Sčasoma bo podjetje ugodilo odnosno ustvarilo pogoje, da zaposli določeno število ljudi. Toda še zdaleč ne bo moglo dokončno rešiti omenjenega problema. Zato bo potrebno, da o tem spregovorijo in ukreduje vse potrebno tudi družbeno politične skupnosti, kajti sam pritisk na podjetja ni vse. Predvsem se moramo zamisliti na usodo mladih ljudi, ki prihajajo iz naših osemletk.

Res je tudi, da nezaposleni šestokrat izbirajo delovna mesta in nočejo sprejeti raznih delovnih mest, ki so na razpolago, bodisi sezonskega ali stalnega značaja. Nekaj teh pa se bo moralo vključiti in ostati tudi v kmetijski proizvodnji.

Uredništvo

Način rešitve stanovanjskega prostora

Veliko je sodelavcev našega podjetja, ki jih tare poleg ostalih vsakodnevnih problemov na delovnem mestu in pri prihajanju v službo — zaradi oddaljenosti stanovanj — tudi stanovanjsko vprašanje. V ta namen iščejo razna izhodišča in načine, da bi svoje stanovanjske probleme čimprej rešili. Pota do te rešitve so raznolika, toda povsod težavna in dolga, nekateri pa kljub dobri volji ne vidijo načina in oblike, kako rešiti svoj stanovanjski problem. Bolje situirani skušajo, čeprav s težavo, graditi svoje lastno stanovanje, in se morajo zato odreči marsikaterim človeškim dobrinam. Drugi iščejo stanovanja pri raznih privatnikih — lastnikih stanovanj. Mnogim to uspe pod znanimi pogoji, veliko pa je tistih, ki so sicer stanovanje našli, toda kljub temu so njihovi stanovanjski pogoji težki (vlažna in skromna stanovanja, pretirana najemnina ter razni ostali zahtevki, ki jih postavljajo lastniki stanovanj za svoje podnajemnike).

Ravno zaradi take situacije se naši sodelavci čestokrat obračajo na organe samoupravljanja in upravo podjetja z željo za dodelitev stanovanjskega prostora.

Ko čitamo prošnje in poslušamo utemeljitve prosilcev, spoznamo njihove težave v vsej veličini. Ob tem se vidi, kako velike težave imajo nekateri naši sodelavci. Vidi se tudi, kako veliko je hrepenenje in želja po lastnem domu, v katerem si želita zakonca ali samci urediti lastno življenje.

Mnogi izmed omenjenih imajo poleg službe in ostalih urejenih življenjskih razmer, ravno zaradi tega zelo zagrenjeno življenje. Posebno zagrenjeni so, ker mislijo, da se zanje nihče ne zanima ter da nihče ne verjame v utemeljenost njihovih prošenj.

Ob takšnih ugotovitvah moram omeniti, da takšne stanovanjske probleme povsem razumemo. V polni meri se zavedamo, da se negativno odražajo v marsičem, prav verjetno pa najbolj pri zdravju in učinku pri delu.

V zadnjih letih so bili storjeni določeni ukrepi za sanacijo takšnega stanja, bodisi z izgradnjo družinskih stanovanj ali krediti za zasebno stanovanjsko izgradnjo.

Vendar so ob tem ostala še odprta vprašanja iz tega področja, in to predvsem pri tistih, ki jim nji-

hovo materialno stanje ne daje možnosti samostojne rešitve stanovanjskega problema.

Dosedaj imajo vloge za dodelitev stanovanj predvsem tile sodelavci:

1. Dimc Edi	Metlika	družinsko
2. Oprešnik Rozalija	Metlika	družinsko
3. Pavlovič Marjan	Križevska vas	družinsko
4. Barčič Danica	Metlika	družinsko
5. Mateljan Nada	Brlog 44	družinsko
6. Damjanovič Danica	Bereča vas 16	družinsko
7. Kikelj Vera	Ravnace	družinsko
8. Stepan Milka	Ravnace	družinsko
9. Malešič Ivan	Metlika	družinsko
10. Zeleznjak Matija	Griče	družinsko
11. Petrušič Jože	Metlika	družinsko
12. Urbas Nada	Metlika	družinsko
13. Železnjak Franjo	Metlika	družinsko
14. Klemenčič Marija	Metlika	družinsko
15. Selan Zinka	Suhor	družinsko
16. Dupor Marija	Črnomelj	samsko
17. Matjašič Koviljka	Metlika	samsko
18. Štulac Verica	Kamanje	samsko
19. Hasičević Štefka	Metlika	samsko
20. Sušnik Stanka	Radovica	samsko
21. Lisak Vladimir	Metlika	samsko
22. Vukinovac Vlado	Bubnjarci	samsko
23. Planinc Andrej	Svibnik 6	samsko

Mnogo je tistih, ki si žele rešiti svoje stanovanjske probleme, pa jih ni v seznamu, ker poznajo razmere stanovanjskega fonda podjetja in niso dostavili prošnje temveč svoje želje izražajo ustno. Takšno stanje je obravnavala stanovanjska komisija in sprejela sklep, da omenjeno problematiko predloži delavskemu svetu podjetja. Dne 28. septembra je omenjeno stanje obravnaval tudi delavski svet ter potrdil mnenje komisije glede stanovanjskih težav naših sodelavcev. Ob tem je pokazal veliko razumevanje.

Vendar tudi delavski svet zaradi vrste odprtih vprašanj v gospodarski organizaciji ni mogel sprejeti dokončnega sklepa, temveč je pooblastil stanovanjsko komisijo in upravo podjetja, da najde način, kako odkupiti do 10 enosobnih stanovanj in sicer od tistega prodajalca, ki bo najbolj ugoden tako glede kvadrature, funkcionalnosti in pogojev plačila stanovanja.

Izrečena je bila misel, naj bodo stanovanja take velikosti in cene, da bodo sodelavci zmogli plačevati stanarine.

Z nakupom 10 stanovanj in izpraznitvijo obstoječih (sodelavci, ki gradijo zasebna stanovanja) bo v veliki meri ublažen problem stanovanj.

To vse pa je odvisno še od premostitve raznih težav, predvsem pa od finančnih sredstev gospodarske organizacije.

V. F.

Delo organov samoupravljanja

— Prošnji Dragota Ogorevca za dodelitev štipendije na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo — kemijska smer, se zaenkrat ne ugotovi, temveč se mu priporoča, da ostane še eno leto v proizvodnji, jo dobro spozna in v drugem šolskem letu zaprosi za štipendijo, v kolikor bo še interesent.

— Pritožba tovariša Ivana Veseliča, upravnika obrata družbene prehrane, glede odobritve kredita za stanovanjsko izgradnjo se bo obravnavala potem, ko bodo sproščena sredstva za koriščenje kredita.

— Vse prosilce kredita za stanovanjsko izgradnjo se obvesti, kako so bile njihove prošnje obravnavane, zakaj jim je bil kredit odobren, oziroma ni bil odobren, ter da ostanejo prošnje prosilcev, ki niso prišle v pošte, še nadalje v evidenci.

— Razreši se posebna komisija, ki je bila imenovana za pregled prošenj za odobritev posojila za stanovanjsko izgradnjo v sestavu:

Jože Rajk, predsednik,
Fančka Matko, član,
Pepca Jelenič, član.

— UO podjetja priporoča DS podjetja, da obravnava z ostalimi prošnjami za kredite za stanovanjsko izgradnjo tudi prošnjo tovariša Antona Bevca.

— Za delavnico v izobraževalnem centru se nabavi 30 komadov vrtljivih stolov.

— Potrdi se sklep stanovanjske komisije, da se v stanovanje, v katerem je stanoval tovariš Bevc Tone, vseli Jože Pezdirc, obratni električar.

— Potrdi se sklep kadrovske komisije, da se odobri nagrada šestim dijakom iz gimnazije Črnomelj v znesku 200 N din. Denar se nakaže na hranilno knjižico razredne skupnosti IV. letnika.

— Odobri se potovanje v ZR Nemčijo in Avstrijo tovarišu Petru Vujčiču, direktorju podjetja, Leonu Voglerju, direktorju tehničnega sektorja in Radu Macarolu, direktorju komercialnega sektorja, zaradi nabave šivalnih strojev.

— Odobri se nabava hladilnika za potrebe družbene prehrane.

— Potrdi se premestitev tovariša Slavoljuba Miloševića na delovno mesto vodje izobraževalnega centra.

— Imenuje se komisija, ki bo obravnavala potrebe po novih delovnih mestih ter določevala, oziroma predlagala obračunske postavke za nova delovna mesta. Komisijo sestavljajo naslednji člani:

Rajk Jože, predsednik,
Mrvar Stane, član,
Stopar Alojz, član,
Matekovič Jure, član,
Egger Srečko, član.

— Obratu Dobova se odstopi oljne peči, ki jih imamo na zalogi. Hkrati se odstopi tudi odvečne mize in stole. V kolikor teh ni na zalogi, se odobri izdelava klopi v lastni režiji.

— Odobri se zasteklitev bifeja v obratu družbene prehrane v lastni režiji, ne odobri pa se nakup meso-reznice.

— Tovarišu Jožetu Jakliču, upravniku počitniškega doma v Seči pri Portorožu, se prizna kilometrina v višini 300 km mesečno do prihodnje sezone.

— Odobri se nabava 12 komadov elektromotorjev za šivalnico in dve vodni črpalke za centralno kurjavo.

— Tovarišici Ružici Škof, dipl. ing. tekstila, se odobri potovanje v Švico na ogled svetovne razstave tekstilnih izdelkov in tekstilnih strojev, in sicer se ji povrnejo stroški prevoza.

— Tovarišu Karlu Vardijanu se povrnejo stroški seminarja nemškega jezika v znesku 510 N din, ki ga je obiskoval v Novem mestu.

— Prošnji Inštituta za tekstilno tehnologijo za denarno pomoč pri nakupu stroja za pregled sintetičnih vlaken, se ne ugotovi, ker ni sredstev za te namene.

— Prošnji nogometnega kluba »BELA KRAJINA«, ki prosi za denarno pomoč, se ne ugotovi, ker ni sredstev za te namene.

— Prav tako se ne ugotovi prošnji Osnovne šole iz Brezovice.

— Odobri se potovanje v ZR Nemčijo in ogled razstave v Baselu — Švica, naslednjim sodelavcem: Petru Vujčiču, direktorju, Radu Macarolu, direktorju komercialnega sektorja in Leonu Voglerju, direktorju tehničnega sektorja.

— Obratu II. Črnomelj se odobri 393 ur zastoja za mesec avgust.

— Za inventurni popis v okrogli pletilnici se imenuje nova komisija, ki jo sestavljajo:

Kralj Anica, predsednik,
Ribarič Emil, član,
Sudac Marica, član.

— Imenovana je bila komisija, ki bo vršila kontrolo nad inventurnimi komisijami. Komisijo sestavljajo:

Štefanič Martin, predsednik,
Rajk Jože, član,
Badovinac Martina, član.

Kot je znano, so se pogoji prodaje blaga v letošnjem letu v marsičem spremenili. Posebno je bilo to opaziti v prvi polovici tega leta. Z restriktivnimi ukrepi s strani bank, kakor tudi z zelo močno propagando po časopisju, radiu in televiziji, da so blagovni fondi veliki in da je nujno, da pride do raznih razprodaj in nižanja cen, je prišlo do zastoja prodaje tudi v naši stroki.

Mnoga industrijska podjetja so zaradi finančnih težav pristopila k razprodajam in nižanju cen. V naši stroki so se pojavili proizvajalci, ki so prodajali sintetične kombineže od 1250 do 1400 S din in to v velikih količinah. Žal to ni bil osamljen primer in nekaj mesecev smo imeli zastoj v prodaji. Naj omenim še to, da je bila najnižja cena naši kombineži v tem času 2100 S din. Kot rečeno so te razmere močno prizadele tudi naše podjetje, ker je prišlo do zastoja prodaje kombinež, ki so naš glavni proizvod. Zaloge so se iz dneva v dan kopičile, a potreba po finančnih sredstvih je vedno večja, tako za plačevanje dobaviteljem kakor tudi za izplačevanje osebnih dohodkov.

Nekolikokrat smo analizirali tržne razmere, in ker je prišlo do občutnega pada cen pri drugih proizvajalcih, smo bili prisiljeni nižati prodajne cene tudi našim izdelkom. Kot prvo smo obravnavali cene kom-

binež, ki so bile nekoliko visoke, a izhajale so iz preteklega leta, ko je bila prodaja možna po sorazmerno zelo ugodnih cenah.

Zato se odobri komercialnemu sektorju prodaja izdelkov po nižjih cenah in višjih rabatih in skontih, kot na primer kombinežam, hlačkam, otroškim oblačilom, otroškim pulijem itd.

— Potrdijo se sklepi družbeno političnih organizacij, sprejeti na sestanku 20. 9. 1967, in sicer:

1. Zadolži se upravo podjetja, da poostri red in disciplino v podjetju na vseh področjih.

2. Vsaka materialna škoda, ki bo ugotovljena po 20. 9. 1967 mora biti zapisniško ugotovljena in jo mora povzročitelj poravnati.

3. Kdor bi še vnaprej delal proti koristim podjetja, se mu da brez pomišljanja odpoved delovnega razmerja.

— Cene izdelkom II. klase se znižajo iz sedanjih 10 na 15%.

— Obratu Metlika se dovoli nakup sledečih osnovnih sredstev:

2 rašer strojev v vrednosti	518.686,62 N din
2 snutkovnih strojev v vred.	261.122,18 N din
47 šivalnih strojev v vrednosti	450.711,57 N din

— Za obrat Črnomelj se nabavijo kotli in cevi za centralno kurjavo.

— Izgradi se skladišče za embalažo, katerega predračun znaša 210.000,00 N din.

— Sklene se pogodba za izgradnjo 10 stanovanj in sicer s tistim gradbenim podjetjem, ki nam bo nudilo boljše pogoje.

— Odobri se posojilo v znesku 3500,00 N din za preureditev stanovanja Bevc Antonu.

Z njim se sklene tudi pogodba o vračilu posojila.

— Zaradi zaostalih del v barvarni in konfekcije je bil sprejet sklep, da bosta oba omenjena obrata delala tudi ob prostih sobotah.

Za te sobote se jim obračuna delo po normi plus 100%.

— Delavcem, ki delajo na raztezalnem stroju, se odobri poskusno delo za dobo 2 mesecev.

Osebnih dohodek za čas priužitve se izplača iz sredstev centralnega sklada podjetja.

— Potrdijo se dela naše gradbene skupine po pogodbi z znesku 18.056,00 N din.

— Izplača se nadomestilo za K-15 za leto 1967 v znesku 150,00 N din na enega člana kolektiva.

V poštev pridejo tudi tisti sodelavci, ki so zaposleni v podjetju od 1. 1. 1967 in sodelavci, ki med letom dosežejo 11 mesečno delovno dobo.

Družinski člani ne pridejo v poštev.

— V sklad prizadetih po toči v občini Metlika se odobri 4000,00 N din.

— Prizadetemu ljudstvu ZAR od imperialistične agresije se dodeli denarna pomoč v višini 500,00 N din.

— Vodje obratov se zadolži, da zberejo podatke, koliko delavk prosi za skrajšan delovni čas, do prihodnje seje.

— Plača se najemnina poslovne zgradbe v Dobovi za čas od 1. 1. 1964 do 31. 12. 1967.

Hkrati je bil sprejet sklep, da se del zgradbe, ki ni naša last, da na razpolago občini Brežice in da se zmanjša delovna sila, v kolikor bo to potrebno.

Kaj menijo o našem glasilu

Magistru Gojku Jugu, upravniku lekarne v Metliki, smo v zvezi z glasilom »Trikotažer« postavili nekaj vprašanj.

Magister Jug nam je odgovoril takole:

Vprašanje: Ali čitate naše glasilo »Trikotažer« in kako vam je všeč?

Odgovor: Vaše glasilo »Trikotažer« sem dobil prvič v roke pred dvema mesecema. Ker mi je bila prva številka všeč, sem prečital do sedaj še dve. Prej nisem vedel, da tovarna »Beti« izdaja svoje glasilo. Glasilo je zelo zanimivo. Z vsebino sem zadovoljen. Obravnava problematiko tovarne in posreduje razne novice, ki so zanimive prav za vse občane. Sklepam, da je bil prvotni namen uredniškega odbora prilagoditi vsebino problemom, načrtom in novicam tovarne. Zaradi pestre vsebine pa je glasilo zanimivo za vse ljudi, ki živijo v bližnji in daljni okolici tovarne in njenih obratov.

Vsi, ki živimo na tem področju Slovenije, vemo, kako težko je bilo ta del Slovenije industrializirati, koliko truda je bilo vloženega. Materialna sredstva in delo je obrestovano. Napredek v zadnjih letih je ogromen. Metlika je iz leta v leto bolj urejena. Asfaltna cesta povezuje naše kraje z ostalo Slovenijo. Rastejo nove hiše, urejajo se parki, razvija se trgovina. Uslužnostnih podjetij je vedno več. Topla Kolpa privablja vsako leto več turistov.

Tovarna »Beti« se veča. Zaposlenih je vedno več delavcev. »Beti« postaja najsodobnejša tovarna. Njeni izdelki so znani po kvaliteti. Uveljavlja se v mnogih tujih državah. Vsi občani smo teh uspehov veseli in na to ponosni. Zavedamo se, kaj pomeni industrija za našo občino.

Ime glasila »Trikotažer« se mi zdi primerno. Saj je razen »Lepisa« v naši občini le tekstilno-trikotajna industrija. To je drugo glasilo, ki sem ga srečal do zdaj v našem kraju. Mladinski časopis »Čas hiti« ne izhaja več, »Trikotažer« pa se vedno bolj uveljavlja. Prepričan sem, da ni samo moja želja, temveč želja večine občanov, da bi to glasilo postalo redno čtivo vseh tistih, ki se trudijo za napredek našega kraja. Predlagam uredniškemu odboru, da v tej smeri razvija propagando in širi vsebino lista.

Vprašanje: Kaj mislite o našem obratu družbene prehrane?

Odgovor: Z družino hodim tja na kosilo. S hrano, postrežbo in ljubeznivim odnosom osebja smo zelo zadovoljni. Najvažnejše je to, da so obroki dovoljni, sveži in okusni. Postreženi smo hitro. Cena je primerna.

Vprašanje: Ali želite kaj napisati v naše glasilo?

Odgovor: Ker čita že sedaj vaše glasilo mnogo občanov, izkoriščam vaše vabilo in bi zaenkrat napisal v vaše glasilo sledeče:

Precejšen del avtomobilistov, motoristov in mopedistov pušča pri opravih v mestu teči motor svojega vozila. Med časom, ko čakajo v trgovinah, mesnici, bifeju, lekarni itd., povzročajo njihov motor hrup, izpušni plini pa onesčiščujejo zrak. Mislim, da to ni lepo, niti zdravo in da se bodo morali taki vozniki odvaditi te grde razvade.

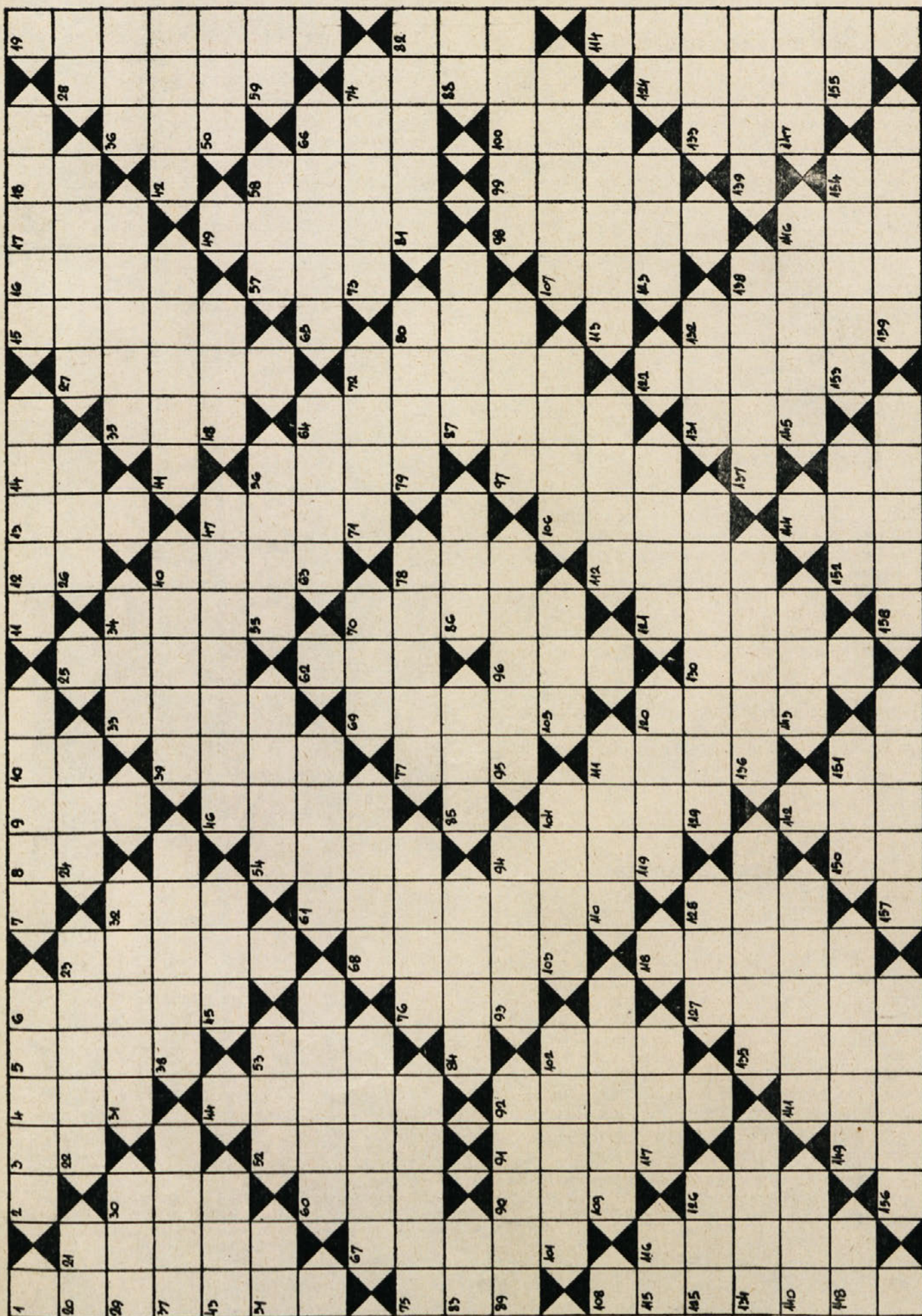
Za razvedrilo

Vodoravno:

2. fantek, 7. ime našega artikla, 11. pomlad, 15. vladarski znak, 20. veznik, 22. sredstvo za pisanje, 24. ime našega artikla, 26. glavno mesto sosedne države, 27. lepo vedenje, 28. pesniška oblika, 29. otok v Jadranu, 31. priimek narodnega heroja — Lole, 33. žensko ime, 35. upognjeno, 36. SPE, 37. naglasno znamenje, 38. umetnik, 39. deli kopnega v morju, 41. osvežilna pijača, 42. vdolbina, 43. predlog, zgoraj, 45. zven kozarcev, 46. stiskaštvo, 48. italijanska radijska družba, 50. rečni otoki, 51. jugoslovanski radio, 52. glasbeni izraz, 54. družbena prireditve, 55. moško ime, 57. sladica, strd, 59. arabski žrebec, 60. reven, siromašen, 61. kemična pršina, 63. velika dvorana, 65. atensko пристanišče, 67. potujoči pastir, 68. vhod v hišo, 69. del živalskega telesa, 71. nezmožna govora, 73. strahovanje, 75. letoviški kraj v Slovenskem primorju, 76. poljska denarna enota, 77. igra s kartami, 79. dedne zasnove, 81. tako kot, 83. ime črke »m«, 84. načrt, 85. samec domače živali, 86. vodna žival, 87. naš predsednik, 88. predlog, 89. sestavni del tal, 93. učitelj etike, 95. strelno orožje, top, 97. hitro gre, 98. poguba, 101. matematični izraz, 103. odprtine v steni, 105. iz prostora, 106. grudi, 107. grški filozof, 109. vrsta drevesa, 110. Verdijeva opera, 112. izdelan z zlitjem, 113. krajevni prislov, 115. AP, 117. neokusno okrasje, 119. velika trgovska hiša, 121. slaboten, nemočen, 123. potovati brez prevoznih sredstev, 124. nemški predlog, 125. gibanje vode, 127. števil, 129. enoličen, 131. izraz pri tenisu, 133. žensko ime, 134. učitelj etike, 135. igra s kartami, 136. potrebujem, 137. ime našega artikla, 139. agregatno stanje, 140. ropanje, tatvina, 141. kartaški izraz, 143. nežen, drag, 145. vzklík zanikanja, 147. ime prve slovenske filmske igralka, 148. nogometni klub, 149. mesto na istrski obali, 150. umetniško delo, 152. kovanje, 153. časovni prislov, 155. igralna karta, 156. kislá voda, 157. kraj v Slovenskem primorju, 158. nebesno telo, 159. sredina, bistvo.

Navpično:

1. faza dela v konfekciji, 3. pesniška oblika, 4. lepota, mik, 5. pripovedni pesnik, 6. navijač, 8. arabski žrebec, 9. pogovor, 10. avtomobilska oznaka za Karlovec, 12. ime črke »r«, 13. bližnje sorodstvo, 14. avtomobilski znak za Novo mesto, 15. poganjati, 16. dalmatinski izraz za obalo, 17. organ vida, 18. predlog, 19. vrsta glasbene igre, 21. vzklík zanikanja, 23. ime čistila, 25. sveženj žita, 27. hud veter, 28. sklepni spev v grških tragiških zbora, 30. sodišče (srbh.), 32. zgoden, 33. Sveta gora, 34. oseba iz grške mitologije, 35. zbor, 36. oblika glagola biti (dvojina), 39. vrsta barve, 40. egiptovska boginja, 44. vrsta perutnine, 46. stil, način, 47. izdelan s tkanjem, 49. cilj, namen, 52. v hiši, pri svojih, 53. urejenost, 54. stran, 56. nordijsko moško ime, 57. bajka, 58. vrsta voza, 60. iglasto cveto, 61. letopis, zgodovina, 62. veja atletike, 64. vijoličasta vrsta kremenjaka, 66. plač, jokanje, 67. ne posedujem, 68. plošča, 69. del obleke, 70. del železniške postaje, 72. tuje žensko ime, 74. grški otok, 75. obrtnik, 76. hudobni, 77. barva igralnih kart, 78. zgoden, 80. hoditi, potovati, 82. cev, 90. svojilni zaimek, 91. isti, zelo podoben, 92. novosti (2. sklon množine), 94. kraj v Dalmaciji, 96. kdor ne more govoriti, 97. grič, 98. potem, nato, 99. moško ime, 100. veznik, 102. sila, 104. ime prvega človeka, 106. načrt, 107. strelno rožje, 108. vrsta svetilke, 111. bog ljubezni, 112. polom, propad, 114. južni sadeži, 116. majhna rečica, 118. nekda, 120. pokrajina v Afriki, 121. slog, način, 122. grenka rastlina, 124. tuje žensko ime, 126. kiparjevo delo, 127. elan, zalet, 128. barva kože, 130. obdan z lesom, 131. bližnji sorodnik, 132. precej, hitro, 133. vprašalnica, 135. vodni hlapi, 138. moško ime, 141. glas, zvok, 142. velika gostija, 144. sla, nagon, 146. družina, potomstvo, 149. predlog, 150. oziralni zaimek, 151. veznik, 152. časovni veznik, 154. jugoslovanski radio.

Sodelavka ima čisto vest

Svoje poštenje in ljubezen do bližnjega je dokazala ZORA Ladika, rojena Mateljan iz Kamanja, dolgoletna snovalka v našem podjetju. Dne 13. 9. 1967 je našla vse mesečne prejemke čistilke Permoser Filomene iz Gradaca v Beli krajini. Nihče je ni videl, ko je našla v sanitarijah strojnega oddelka izgubljeno kuverto z OD.

Zora
Ladika

Toda čista vest ji je narekovala: »Ne jemlji, kar ni tvoje.« Hitro je sporočila predpostavljeni tehničnici Kovačič Nadi, ta pa obratovodji, kaj se ji je primerilo in izročila nedotaknjeno kuverto z denarjem, da ugotove nesrečnega izgubitelja.

Vsa obupana in solzna pa je bila čistilka Filomena, ki je ponavljala: »Doma nič denarja, plače nič, kako bova preživele z materjo to mojo nesrečo?« A pri vratarju se je žalost nenadoma spremenila v veselje, ko je zvedela, da je izgubljeni zaslužek najden.

Vsa srečna je hotela nagraditi pošteno najditeljico Zoro, a ta je odklonila vsako nagrado. »Storila sem le svojo dolžnost in si ohranila čisto vest.« Ali ni to lepa čednost poštene sodelavke, ki zasluži javno pohvalo, a vsem članom kolektiva naj ta lepi vzgled služi v vsestransko posnemanje.

Naša kronika

V času od 15. avgusta do 30. septembra 1967 so se v podjetju na novo zaposlili:

V Metliki: — Konfekcija

Radkovič Zvone, Klobučar Vera, Stariha Stanislava, Segina Ana, Humljan Vladimira, Stariha Olga, Radoš Ana, Rajk Ana, Kočevar Martina, Rajakovič Mirjana, Suljič Ana, Sečen Katica, Prus Jožica, Kočevar Martina, Klobučar Radmila, Bakarič Katica, Belanek Marija, Lukšič Katica, Zmaič Marica, Pereško Nada, Mikešič Anica, Smukovič Marica, Mavretič Anica, Spudič Marica, Brklje Štefica, Ladešič Zlata.

V barvarni: Mavretič Ivan, Palčič Milena, Kočevar Kristina, Rus Anton.

V pletilnici: Zmaič Ivan, Cankar Stanislav, Novosel Stepan, Dragovan Jože.

V komerciali: Jovanovič Momčilo, Kobe Mihael, Kopinič Breda.

Iz počitniškega doma v Seči pri Portorožu je bila premeščena v konfekcijo Madžar Mandica.

V obratu Črnomelj: Jambrožič Bogdan.

V tem času so s podjetjem prekinili delovno razmerje naslednji delavci:

V Metliki: Miholjanec Stanko, Žugelj Milena, Stipanovič Janko, Žokvic Ljubica, Kapčič Ljubica, Hosta Marta, Barčič Ljubica, Mihalič Barica, Guštin Gusti, Milošević Lidija, vsi sporazumno.

V Črnomlju: Štrajn Milica, sporazumno, Gabrijan Rudolf, odhod v JLA, Dolinšek Angelca, sporazumno, Veljko Joža, sporazumno, Kavšek Marija, odpoved podjetja.

V Dobovi: Umek Fani, sporazumno, Kovačič Marija, sporazumno.

Stanje na dan 30. septembra 1967 je bilo 1102 delavcev, in sicer v obratu:

Metlika	724 delavcev
Črnomelj	173 delavcev
Dobova	122 delavcev
Mirna peč	83 delavcev

Predstavljamo vam

Imenovana je delavka v rašel pletilnici. Dela na novem rašel stroju in pravi, da je delo zelo težko, ker mora biti delavec zbran in stalno gledati, da se v pletivu ne naredijo napake. Mislim in trdim, da ji lahko verjamemo, saj ko gledamo nešteto niti, ki se prepletajo po stroju, se nam zdi, da mora delavka zelo gledati in imeti zelo hitre in gibčne prste, da lahko niti vpelje.

Zavedati pa se moramo, da od njenega dela zavisi, kakšna bo proizvodnja, ker čimboljše je pletivo, tem več je I. kvalitete in tem boljši osebni dohodek.

Imenovana je v našem podjetju že od leta 1964. Pri njenem delu ji želimo mnogo uspeha in prijetno počutje v podjetju.

Ureja in izdaja uredniški odbor Belokranjske trikotažne industrije »BETI« — METLIKA

Tiska CP »Delo«, Blaznikova tiskarna v Ljubljani. Tiskano kot rokopis za notranjo uporabo podjetja.